

1.pielikums

Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam
2021.- 2028. gadam

Starptautiskie, ES līmeņa un Latvijas politikas plānošanas dokumenti, kuros izvirzīto mērķu sasniegšanu var veicināt Plāna ieviešana

Nr.p.k.	Politikas dokuments	Dokumenta virsmērķis	Mērķi	Mērķa skaitliskā vērtība	Rīcības virzieni
Starptautiskie un ES dokumenti					
1.	ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development ¹	Nosaka 17 ilgtspējīgas attīstības mērķus un 169 apakšmērķus pasaules ilgtspējīgai attīstībai. Mērķi līdzsvaroti trīs dimensijās: ekonomika, sociālie aspekti un vide.	12. Nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa paradumus un ražošanas modeļus		12.1. Īstenot desmit gadu programmu kopumu par ilgtspējīgiem patēriņa un ražošanas modeļiem, rīkojoties visām valstīm un attīstītajām valstīm uzņemoties vadību, un ņemot vērā jaunattīstības valstu attīstību un iespējas 12.2. Līdz 2030. gadam nodrošināt dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un lietderīgu izmantošanu 12.3. Līdz 2030. gadam uz pusi samazināt pārtikas atkritumu apjomu uz vienu iedzīvotāju mazumtirdzniecības un patēriņa līmeņos un samazināt pārtikas zudumus ražošanas un piegādes ķēdēs, tostarp zudumus pēc ražas novākšanas 12.4. Līdz 2020. gadam nodrošināt ķīmisko vielu un visu veidu atkritumu apsaimniekošanu videi nekaitīgā veidā visā to dzīves ciklā atbilstoši saskaņotajiem starptautiskajiem līgumiem un

¹ ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi. Pieejams: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/development-agenda/>

					<p>ievērojami samazināt šādu vielu un atkritumu izlaišanu gaisā, ūdenī un augsnē, tādējādi līdz minimumam samazinot to nelabvēlīgo ietekmi uz cilvēku veselību un apkārtējo vidi</p> <p>12.5. Līdz 2030. gadam ievērojami samazināt radīto atkritumu apjomu, īstenojot atkritumu novēršanas, mazināšanas, pārstrādes un atkārtotas izmantošanas pasākumus</p> <p>12.7. Veicināt ilgtspējīgu publiskā iepirkuma praksi saskaņā ar valstu politikām un prioritātēm</p> <p>12.8. Līdz 2030. gadam nodrošināt, ka cilvēkiem visā pasaulē ir attiecīga informācija un izpratne par ilgtspējīgu attīstību un dzīvesveidu saskaņā ar dabu</p> <p>12.a Atbalstīt jaunattīstības valstis to zinātniskās un tehnoloģiskās spējas stiprināšanā, lai pārorientētos uz ilgtspējīgākiem patēriņa un ražošanas modeļiem</p>
2.	<p>Jauns aprites ekonomikas rīcības plāns ceļā uz klimatneitrālu un konkurētspējīgu ekonomiku, 2020²</p>	<p>Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu</p>			<p>Ietver iniciatīvas visam produktu aprites ciklam – no izstrādes un ražošanas līdz patēriņam, remontam, otrreizējai izmantošanai, pārstrādei un resursu atgriešanai ekonomikā. Plānā uzmanība pievērsta tādām resursietilpīgām nozarēm kā elektronikas un plastmasas ražošana, tekstilrūpniecība un būvniecība. Tā pasākumi vieno aprites ekonomikas un sociālās ekonomikas</p>

² EK 2020. gada 11. marta paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai. "Jauns aprites ekonomikas rīcības plāns. Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu." COM(2020) 98 final. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1583933814386&uri=COM:2020:98:FIN>

					<p>mērķus, veidojot nosacījumus jaunu darbavietu radīšanai, atbalstot zaļo pāreju un sociālo iekļautību. Plāns iezīmē pasākumus prasmju uzlabošanai un partnerību stiprināšanai</p> <p>ILGTSPĒJĪGU PRODUKTU RĪCĪBPOLITIKAS SATVARS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ilgtspējīgu produktu izstrāde - Patērētāju un publisko iepircēju iespēcināšana - Apritīgums ražošanas procesos <p>GALVENĀS PRODUKTU VĒRTĪBU ĶĒDES:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektronika un IST - Akumulatori un transportlīdzekļi - Iepakojums - Plastmasa - Tekstilizstrādājumi - Būvniecība un ēkas - Pārtika, ūdens un barības vielas <p>MAZĀK ATKRITUMU, VAIRĀK VĒRTĪBAS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pilnveidota atkritumu apsaimniekošanas politika, kas sekmē atkritumu rašanās novēršanu un apritīgumu - Labāka aprīte no piesārņojuma brīvā vidē - Labi funkcionējoša ES otrreizējo izejvielu tirgus izveide - - Atkritumu eksports no ES un tās problemātika
--	--	--	--	--	---

3.	Eiropas stratēģija attiecībā uz plastmasu aprites ekonomikā, 2019 ³	<p>Samazināt plastmasas radīto piesārņojumu un tā kaitīgo ietekmi uz mūsu dzīvi un vidi.</p> <p>Vieda, inovatīva un ilgtspējīga plastmasas rūpniecība, kur izstrādē un ražošanā tiek ievērotas atkalizmantošanas, remontēšanas un pārstrādes vajadzības, kura rada izaugsmi un darbvietas Eiropā un palīdz samazināt ES siltumnīcefekta gāzu emisijas un atkarību no fosilā kurināmā importa.</p>	<p>Vēlākais 2030. gadā visi ES tirgū laistie plastmasas iepakojumi ir vai nu atkalizmantojami, vai rami izmaksefektīvā veidā.</p> <p>Vēlākais 2030. gadā vairāk nekā puse Eiropā radušos plastmasas atkritumu tiek pārstrādāti. Dalītā plastmasas atkritumu savākšana sasniedz ļoti augstu līmeni.</p> <p>Plastmasas iepakojuma atkritumu pārstrāde</p>	<p>Galvenie pasākumi, kas īstenojami, lai uzlabotu plastmasas pārstrādes ekonomiku un kvalitāti Valsts un reģionālās iestādes tiek rosinātas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) publiskajā iepirkumā priekšroku dot atkalizmantojamai un pārstrādātai plastmasai; 2) labāk izmantot nodokļu instrumentus un citus ekonomiskos instrumentus⁴, lai: <ul style="list-style-type: none"> - sniegtu atlīdzību par pārstrādātās plastmasas izmantošanu un veicinātu atkalizmantošanu un pārstrādi, nevis apglabāšanu poligonos un sadedzināšanu, - kāpinātu plastmasas atkritumu dalīto savākšanu un uzlabotu veidu, kādā tas tiek darīts; 3) apspriežoties ar attiecīgo nozaru pārstāvjiem, ieviest labi izstrādātas PRA shēmas un/vai depozītu sistēmas; 4) uzņemties brīvprātīgas saistības, lai palīdzētu sasniegt stratēģijas mērķus, jo īpaši attiecībā uz pārstrādātās plastmasas izmantošanu <p>Galvenie pasākumi, kas īstenojami, lai ieguldījumus un inovāciju piesaistītu aprites ekonomikā atbilstošiem risinājumiem//Valsts, reģionālās un vietējās iestādes tiek rosinātas:</p>
----	--	---	---	---

³ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas stratēģija attiecībā uz plastmasu aprites ekonomikā". COM/2018/028 galīgā redakcija. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0028&from=lv>

⁴ Jebkuri lēmumi saistībā ar izmaiņām nodokļu politikā tiks izvērtēti kompleksi kopā ar pārējām potenciālajām nodokļu izmaiņām.

			<p>sasniedz līmeni, kas pielīdzināms citu iepakojuma materiālu pārstrādes līmenim.</p> <p>Līdz 2030. gadam šķirošanas un pārstrādes jauda ir četrkārtšojusies salīdzinājumā ar 2015. gadu, radot 200 000 jaunu darbvieta visā Eiropā.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - labāk izmantot ekonomikas instrumentus, jo īpaši lai palielinātu izmaksas, kas saistītas ar apglabāšanu poligonos un sadedzināšanu, un veicināt plastmasas atkritumu pārstrādi un novēršanu; - vairāk izmantot publisko iepirkumu un finansējumu, lai ar to atbalstītu plastmasas atkritumu novēršanu un plastmasas pārstrādi.
4.	Jaunā Eiropas industriālā stratēģija ⁵	Globāli konkurētspējīgai, zaļai un digitālai Eiropai			<p>Eiropas industriālās pārveides pamatelementi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nozarei vajadzīga noteiktība: jāveido padziļināts un digitālāks vienotais tirgus - Jāiestājas par visā pasaulē vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem - Jāatbalsta rūpniecība virzībā uz klimatneitralitāti - Jāveido pilnīgāka aprites ekonomika - Rūpniecība jāiedvesmo inovēt - Kvalifikācijas paaugstināšana un pārkvalificēšanās - Investīcijas un pārkārtošanās finansēšana

⁵ ES Rūpniecības stratēģija. Pieejams: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-industrial-strategy_lv

5.	Eiropas zaļais kurss ⁶	pārveidot ES par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu resursu efektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā SEG neto emisijas 2050. gadā samazinātos līdz nullei un ekonomiskā izaugsme būtu atsaistīta no resursu patēriņa			<p>Izaugsmes veicināšanai un tās atsaistīšanai no dabas resursu izmantošanas un aprites ekonomikas kā izaugsmes potenciāla izmantošanai nepieciešama saskaņotība un aprites ekonomikas principu integrēšana dažādu nozaru politikās.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stimulēt rūpniecību pāriet uz nepiesārņojošu aprites ekonomiku, pievēršoties zaļai un digitālai pārveidei rūpniecības attīstībā; - Tiekiet uz nulles piesārņojumu ar mērķi panākt no toksiskām vielām brīvu vidi; - “No lauka līdz galdam” 7: izveidot taisnīgu, veselīgu un vidi saudzējošu pārtikas aprites sistēmu u.c.
6.	OECD rekomendācijas par resursu produktivitāti ⁸				<p>Ieviest rīcībpolitikas, kuru rezultātā tiek nodrošināts, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tiek samazināts atkritumu daudzums, īstenojot atkritumu novēršanas, mazināšanas, pārstrādes un atkārtotas izmantošanas pasākumus; - ķīmiskās vielas un visu veidu atkritumi tiek apsaimniekoti videi nekaitīgā veidā;

⁶ Eiropas zaļais kurss. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0640&from=EN>

⁷ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai Stratēģija "No lauka līdz galdam". Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā. COM/2020/381 galīgā redakcija. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1590404602495&uri=CELEX%3A52020DC0381>

⁸ OECD Council Recommendation on Resource productivity. C(2008)40. Pieejams: <https://www.oecd.org/env/40564462.pdf>

					<ul style="list-style-type: none"> - pārtika tiek izmantota lietderīgi un tiek novērsti pārtikas zudumi visā pārtikas ķēdē, ieskaitot ražošanu un piegādi; - ražošana uzņēmumos ir ilgtspējīga, ko nodrošina standarti un ziņošana; - ilgtspējīgi mājsaimniecību un indivīdu uzvedības un patēriņa modeļi
Nacionālie attīstības plānošanas dokumenti					
1.	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam	Stratēģija „Latvija 2030” kā metodi izmanto kapitālu – nacionālo bagātību jeb vērtību – pieeju. Apzinot globālās attīstības tendences un izaicinājumus, stratēģija nosaka Latvijas ilgtermiņa attīstības prioritātes un iesaka risinājumus efektīvai un ilgtspējīgai mūsu rīcībā esošā kultūras, dabas, ekonomikas un sociālā kapitāla	Mērķis attiecībā uz dabu kā nākotnes kapitālu: Būt ES līderei dabas kapitāla saglabāšanā, palielināšanā un ilgtspējīgā izmantošanā.	Daba kā kapitāls nākotnei, 2030. gads: - Pārstrādāto atkritumu īpatsvars (%no savāktajiem atkritumiem gadā) - >80%	

		izmantošanai, jo īpaši izceļot Latvijas pamatvērtību – cilvēkkapitālu			
2.	Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam	Paradumu maiņa - ceļš uz attīstību		<p>Mērķa vērtības 2027:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sadzīves atkritumu pārstrādes līmenis: 60% - Radītais sadzīves atkritumu daudzums uz iedzīvotāju: 450 kg - Radītais bīstamo atkritumu daudzums: 100 tūkst.t. - 	<p>Daba un vide - "Zaļais kurss":</p> <p>- Oglekļa mazieltipīga, resursu efektīva un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas, gaisa piesārņojuma samazināšanas, ūdeņu stāvokļa uzlabošanās un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un īstenotu drošas un kvalitatīvas, tai skaitā bioloģiskas pārtikas apriti, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu.</p> <p><u>4. Prioritāte "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība"</u></p> <p>10. Rīcības virziens "Daba un Vide"</p> <p>Nr.285: Vietējo resursu efektīvāka izmantošana, t.sk. ekodizaina principu piemērošana un aprites ekonomikas ieviešana dažādos tautsaimniecības sektoros, jo īpaši sasniedzot augstāku standartu un inovāciju izmantošanu pārtikas aprītē un dzīvnieku veselībā saskaņā ar "vienas veselības" principu, kā arī panākot bezatkritumu ražošanas jomas tautsaimniecībā</p>

					<p>Nr. 292: Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana, izpratnes veidošana par vidi un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu</p> <p>Nr. 287: Atkritumu rašanās un apglabājamo atkritumu samazināšana un atkritumu pārstrādes un reģenerācijas īpatsvara palielināšana, īpaši akcentējot notekūdeņu dūņu apstrādi un bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes un to reģenerācijas īpatsvara un jaudas palielinājumu</p> <p>12. Rīcības virziens “Līdzsvarota reģionālā attīstība”</p> <p>Nr. 332: Uzņēmējdarbību sekmējošas publiskās infrastruktūras izveide, balstoties uz teritoriju attīstības plānošanas dokumentos noteikto teritoriju specializāciju un aktuālo privāto investoru pieprasījumu, lai motivētu reģionos veidot jaunus produktus un pakalpojumus, paaugstināt produktivitāti, dažādot uzņēmējdarbību, izmantot inovācijas un kompetenču pārneses iespējas un piesaistīt kvalificētu darbaspēku</p> <p>3. Prioritāte “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība”</p> <p>7. Rīcības virziens “Produktivitāte, inovācija un eksports”</p> <p>Nr. 206: Produktivitāti paaugstinošu darbību atbalstīšana privātajā sektorā augsto tehnoloģiju</p>
--	--	--	--	--	--

					pielietošanai arī ārpus RIS3 nozarēs industrijas transformācijai
3.	Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050. gadam	Stratēģijas virsmērķis: Latvijas klimatneitralitāte 2050. gadā	1) SEG emisiju samazināšana visos tautsaimniecības sektoros; 2) CO2 piesaistes palielināšana.	<p>- SEG emisijas (bez ZIZIMM): 2030.g - 65% (pret 1990.g.); 2040.g. - 85% (pret 1990.g.); 2050.g. klimatneitralitāte.</p> <p>- CO2 piesaiste un SEG emisijas ZIZIMM sektorā: 2030.g. ≤1047 kt CO2ekv. (emisijas); 2040.g. Neto "0" emisijas; 2050.g. Klimatneitralitāte.</p> <p>- Virzība uz klimatneitraliāti (kopejās SEG emisijas, iekļaujot ZIZIMM): 2030.g. -38% (pret 1990.g.); 2040.g. -76%</p>	<p>Ilgspējīgs patēriņš un ražošana:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tiek izmantotas tikai klimatam un videi draudzīgākās ķīmisko vielu alternatīvas - Nav atkritumu, ir tikai izejvielas - Sabiedrība ir mainījusi savus paradumus, iedzīvotāju pieprasījums veicina plašāku videi draudzīgāku preču un pakalpojumu piedāvājumu tirgū

				(pret 1990.g.); 2050.g. klimatneitralitāte.	
4.	Nacionālais enerģētikas un klimata plāns periodam līdz 2030. gadam	Plāna ilgtermiņa mērķis ir, uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību.	1) Veicināt resursu efektīvu izmantošanu, kā arī to pašpieejamību un dažādību; 2) Nodrošināt resursu, un it īpaši fosilu un neilgtspējīgu resursu, patēriņa būtisku samazināšanu un vienlaicīgu pāreju uz ilgtspējīgu, atjaunojamu un inovatīvu resursu izmantošanu, nodrošinot vienlīdzīgu pieeju energoresursiem visām sabiedrības grupām; 3) Stimulēt tādas pētniecības un inovāciju	Mērķa vērtība uz 2030 [atlasīti]: - Kopējais SEG emisiju samazinājums (% pret 1990.g.): - 65% - AE īpatsvars enerģijas galapatēriņā: 50% - Kumulatīvs enerģijas galapatēriņa ietaupījums: 73,7 PJ (20'472,02 GWh; 1760,28 ktoe) - Katru gadu renovētas 3% no tiešās pārvaldes ēku platības (kopā renovēti): 500'000 m2 - Īpatnējais siltumenerģijas patēriņš ēkās	1. Ēku energoefektivitātes uzlabošana; 2. Energoefektivitātes uzlabošana un AER tehnoloģiju izmantošanas veicināšana siltumapgādē un aukstumapgādē un rūpniecībā; 3. Ne-emisiju tehnoloģiju izmantošanas veicināšana elektroenerģijās ražošanā; 4. Ekonomiski pamatotas enerģijas pašražošanas un pašpatēriņa veicināšana; 5. Energoefektivitātes uzlabošana, alternatīvo degvielu un AER tehnoloģiju izmantošanas veicināšana transportā; 6. Enerģētiskā drošība, enerģētiskās atkarības mazināšana, pilnīga enerģijas tirgu integrācija un infrastruktūras modernizācija; 7. Atkritumu un notekūdeņu apsaimniekošanas efektivitātes uzlabošana un SEG emisiju samazināšana 8. Resursu efektīva izmantošana un SEG emisiju samazināšana lauksaimniecībā; 9. Ilgtspējīga resursu izmantošana un SEG emisiju samazināšana un CO2 piesaistes palielināšana zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā;

			attīstību, kas veicina ilgtspējīgas enerģētikas sektora attīstību un klimata pārmaiņu mazināšanu.	apkurei: 120 kWh/m ² /gadā	10. Fluorēto siltumnīcefekta gāzu (F-gāzu) izmantošanas samazināšanas veicināšana; 11. Nodokļu sistēmas “zaļināšana” un draudzīguma pievilcīguma energoefektivitātei un AER tehnoloģijām uzlabošana; 12. Sabiedrības informēšana, izglītošana un izpratnes veicināšana.
5.	Rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku 2020.-2027. gadam	Aprite ekonomikas ieviešana un attīstība Latvijā, veidojot konkurētspējīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu valsts tautsaimniecību.		Rezultatīvie rādītāji: 1) Pieaugusi resursu produktivitāte un pārvaldība (no 0,90 euro/kg uz 1,55 euro/kg); 2) Pieaugusi otrreizējo resursu un preču izmantošana (no 6,6 % 50 uz 11,0 %); 3) Pieaugusi sabiedrības izpratne un iesaiste aprites ekonomikas ieviešanā (Eurobarometer	1) Pāreja no atkritumu apsaimniekošanas uz resursu apsaimniekošanu; 2) Resursu produktivitātes uzlabošana visās tautsaimniecības nozarēs; 3) Priekšnoteikumu veidošana preču otrreizējai izmantošanai; 4) Pārejas no preču pirkšanas uz pakalpojumiem veicināšana; 5) Materiālu, procesu un atkritumu pārvaldības uzlabošana prioritārajās nozarēs; 6) Pašvaldību lomas stiprināšana aprites ekonomikas principu ieviešanā; 7) Sabiedrības iesaiste, informēšana un izglītošana.

				u.c. aptauju rezultāti).	
6.	Latvijas Bioekonomikas stratēģija laikposmam līdz 2030. gadam				<p>Pārtikas industrijas attīstības iespējas, pievienojot Latvijā saražotajai izejvielai lielāku vērtību Latvijā, ir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kvalitatīvu produktu ražošanā 2) funkcionālas pārtikas⁹ ieguvē un ražošanā; 3) inovatīvu produktu izstrādē un ražošanā. <p>Tāpat ir svarīgi racionālāk izmantot izejvielas un saražoto pārtiku, samazinot un apdomīgāk izmantojot radušos izejvielu un pārtikas atkritumus.</p> <p>5.4.8. Biomases izmantošana enerģijas ieguvei, pēc iespējas izmantojot kaskadēšanas principu</p> <p>Lauksaimniecības un mežsaimniecības produkcijas blakusproduktus un atkritumproduktus, ko nevar izmantot pārtikas ražošanā un kokapstrādē vai citu augstas pievienotās vērtības produktu ražošanā, var izmantot enerģijas ieguvei, tādējādi aizstājot fosilos energoresursus. Tajā pašā laikā ir jāizmanto efektīvas tehnoloģijas, kas samazina gaisa piesārņojumu.</p>

⁹ Jēdzienu "funkcionāls" lieto, lai aprakstītu pārtikas produktus un dzērienus, kuriem ir pievienoti vitamīni, minerālvielas, bioloģiski aktīvas sastāvdaļas vai citas vielas, kuras var labvēlīgi ietekmēt veselību.

					<p>5.5.5. Bioresursu racionālas izmantošanas principu ieviešana iedzīvotāju paradumos</p> <p>Līdz ar iedzīvotāju skaita un ienākumu pieaugumu pasaulē prognozējama pārtikas pieprasījuma palielināšanās un iedzīvotāju ēšanas paradumu maiņa, palielinoties arī dzīvnieku izcelsmes un pārstrādātu produktu patēriņam.. Katru gadu mājsaimniecībās ievērojama pārtikas daļa tiek izšķērdēta un nonāk atkritumos. Tāpēc ir nepieciešams sabiedrību izglītot, lai veicinātu atbildīgu pārtikas patēriņu un iedzīvotāju paradumu maiņu, tostarp samazināt pārtikas pārpalikumu rašanos.</p> <p>Būtu jāizvērtē nosacījumi pārtikas produktu pēc termiņa “ieteicams līdz” beigām ziedošanai sociāli mazāk aizsargātajiem iedzīvotājiem.</p>
--	--	--	--	--	--

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības ministrs

A. T. Plešs